

Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter

info@edenskolan.se

Rektorn vid Edenskolan

philippe.bendayan@edenskolan.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Edenskolan
i Bollnäs kommun

Tillsyn i Edenskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Bollnäs kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Edenskolan besöktes av Skolinspektionen den 15 augusti samt den 4 och 5 september 2014.

Fakta om skolenheten

Edenskolan är en fristående grundskola i Bollnäs kommun. Skolverket godkände Edenskolan som en fristående grundskola genom beslut den 15 december 1997 (Dnr 97:844). Huvudman för Edenskolan är Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter, med organisationsnummer 886500-9610. Verksamheten omfattar förskoleklass, årskurserna 1-9 och fritidshem. Vid tillsynsbesöket har skolan 36 elever, varav 7 elever i förskoleklass. Skolan leds av en rektor och är organiserad i ett arbetslag.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen varit i kontakt med Bollnäs kommun angående kommunens insynsrätt. Kommunen uppger att de inte har nyttjat denna rätt till insyn.

Kunskapsresultat

Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2013/2013 saknas för samtliga årskurser i Edenskolan då resultat inte visas om underlaget baseras på färre än 10 elever.

Årskurs 3

Av skolans egen statistik för år 2013 framgår att 100 procent av eleverna i årskurs 3 bedömdes att nå kunskapskraven i svenska, matematik och i de natur- och samhällsorienterande ämnen i slutet av läsåret. Av skolans egen sammanställning framgår vidare att även läsåret 2013/14 bedömdes samtliga elever att nå kravnivån i de ämnen där det finns kunskapskrav.

Årskurs 6

Enligt skolans egen statistik för år 2013 var andelen elever som nådde minst betyget E nästintill 100 procent i alla ämnen.

Av skolans sammanställning för år 2014 framgår att andelen elever som nådde minst betyget E var 67 procent i matematik, 83 procent i svenska, biologi och kemi och nästintill 100 procent i övriga ämnen.

Årskurs 9

Edenskolan hade inga elever i årskurs 9 under läsåret 2013/2014.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Edenskolan visar att skolan i många avseenden bedriver en verksamhet som uppfyller författningarnas krav. Det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete och lärarna arbetar för att tillförsäkra eleverna en trygg miljö.

Trots de enstaka insatser som vidtagits på Edenskolan för att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning gör Skolinspektionen bedömningen att det inte finns någon systematik för hur detta ska komma samtliga elever till godo kontinuerligt under skoltiden.

Rektor måste även säkerställa att eleverna på skolan har tillgång till samtliga föreskrivna kompetenser inom elevhälsan. Utredningen visar att det i nuläget saknas specialpedagogisk kompetens på skolan. Vidare behöver rektor skapa förutsättningar så att elevhälsan kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att arbetet stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Edenskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.
- Se till att elevhälsan omfattar specialpedagogisk kompetens.
- Se till att eleverna har tillgång till en samlad elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering*Studie- och yrkesvägledning*

Av skollagen framgår att elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Enligt läroplanen ska studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insats.

I Skolverkets allmänna råd om arbetet med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) anges att skolan behöver arbeta med studie- och yrkesvägledning på ett individanpassat, systematiskt och långsiktigt sätt. På så vis kan eleverna utveckla de insikter, kunskaper och förmågor som behövs för att ta ställning till och fatta beslut om sin framtid.

Vid tillsynen framkommer att det inte finns någon studie- och yrkesvägledare eller personal som fullgör motsvarande arbetsuppgifter på Edenskolan. Vid intervju med lärarna framkommer att de informerar eleverna om studier och yrken på so-lektionerna samt att de har prao på skolan från och med årskurs 3. Antalet dagar eleverna har praktik ökar med stigande ålder. Eleverna berättar att en lärare på skolan har informerat om språkval. Rektor uppger vid intervju att skolan tidigare har haft avtal med en studie- och yrkesvägledare som arbetat med årskurs 8 och 9 på skolan. Efter tillsynsbesöket har rektorn inkommit med ett nytt avtal som visar att Edenskolan har rätt att nyttja Bollnäs kommuns studie- och yrkesvägledare på lika villkor som de kommunala skolorna men detta samarbete har ännu inte påbörjats. Vidare berättar rektorn att han har ansvarat för att arbeta med eleverna i frågor som rör studier och utbildning i övrigt. Rektor medger att det varit otydligt vem som ansvarat för att informera de yngre eleverna om studie- och yrkesvägledning men att han tänker att de ska lösa detta internt fortsättningsvis. Information om språkval har han och språklärarna haft ansvar för. Trots enstaka insatser som rektor och lärare beskriver att skolan vidtar i intervjuer gör Skolinspektionen bedömningen att det inte finns någon systematik för hur studie- och yrkesvägledningen ska komma eleverna till godo kontinuerligt under hela skoltiden.

Elevhälsans kompetenser

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För de medicinska insatserna ska det finnas tillgång till skolläkare och skolsköterska. Dessutom ska eleverna ha tillgång till psykolog, kurator och tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Vid tillsynen framkommer att Edenskolan saknar tillgång till specialpedagogisk kompetens på skolan.

Vid intervju med rektorn framkommer att han har planer på att anlita en specialpedagog. Han uppger dock att det har varit svårt att hitta sådan kompetens i kommunen. Vidare anser rektorn att det inte funnits behov av specialpedagogisk kompetens på skolan och uttalar att de löst detta vid behov. Han kan emellertid inte påminna sig om när de sist köpte in specialpedagogisk kompetens men tillägger att en specialpedagog varit inkopplad från Granbergsskolan vid något enstaka tillfälle.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/19:165) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Rektorn uppger att han har för avsikt att elevhälsans kompetenser ska träffas minst en gång i månaden framöver och att träffarna ska ske med regelbundenhet för att de ska kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Vidare uttalar rektorn att han och lärarna på skolan försöker att arbeta förebyggande och hälsofrämjande, att de pratar om kost, att de bjudit eleverna på näringsriktig mat samt att de pratar om motion på lektionerna för idrott och hälsa. Vid intervju med rektor och lärare framkommer att det inte funnits någon kurator kopplad till skolan tidigare. Efter tillsynen har rektorn inkommit med underlag som visar att det numera finns en kurator kopplad till verksamheten. Skolsköterskan uppger att hon inte haft kontakt med kurator eller psykolog tidigare men att hon träffat skolläkaren och att hon alltid kunnat ringa honom om det är något. Vidare berättar skolsköterskan att hon saknat stöd i en kollega att "bolla idéer med" i och med tidigare avsaknad av både kurator och specialpedagog. Lärarna uppger att de inte vet om skolsköterskan har arbetat förebyggande och hälsofrämjande men att hon haft individuella hälsosamtal med eleverna. Skolsköterskan uttalar att det främst är lärarna som arbetat förebyggande och hälsofrämjande på skolan men att hon haft individuella träffar utöver hälsosamtalen med eleverna. Hon har även samarbete med hälsocentralen i specifika elevärenden.

Elever i de högre årskurserna uppger i intervju att skolsköterskan är på skolan varannan vecka och att de besöker henne i viss omfattning. Vidare berättar eleverna att de exempelvis inte haft "kill- och tjejsnack". Elever i de lägre årskur-

serna uppger att skolsköterskan tar sprutor och att de kan prata med henne om de har ont.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolan saknar specialpedagogisk kompetens och att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot målen. Vidare framgår av utredningen att eleverna på Edenskolan saknar tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 25 och 29 §§ skollagen, Lgr 11, 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter nedanstående anmärkningar.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist med trygghet och studiero.

- Planen mot kränkande behandling anger inte de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och återspeglar inte alla delar av verksamheten samt saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållanden i varje enskild verksamhet.

Edenskolan har en handlingsplan "Handlingsplan mot kränkande behandling". Den uppfyller i viss utsträckning skollagens krav för plan mot kränkande be-

handling. Åtgärderna bygger dock inte på en kartläggning av skolans behov och de åtgärder som beskrivs i planen är allmänt hållna. Planen återspeglar inte heller samtliga verksamheter eller vilka specifika behov dessa verksamheter har, exempelvis vad gäller fritidshemmet. Vidare framgår inte resultatet av föregående års åtgärder av planen. Skolinspektionen noterar emellertid vid tillsynen att det pågår ett aktivt värdegrundsarbete som inkluderar både elever och personal på skolan.

Tillsynen visar att det finns brister gällande skolans plan mot kränkande behandling. Med anledning av att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever i övrigt fungerar väl bedöms bristen som mindre allvarlig och Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter tilldelas en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ansvarar inte för att det systematiska kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att som pedagogisk ledare och chef verka för att utbildningen utvecklas i skola och fritidshem och att arbetet är inriktat mot att de nationella målen uppfylls. I rektors ansvar ingår också att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentationen som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Rektorn uppger att han och lärarna diskuterar undervisning och resultat när de träffas samt samtalar om skolans kortsiktiga projekt och följer upp hur det har gått. De ska till exempel ha en "analysvecka" i oktober där de tillsammans reflekterar över undervisningen. Han anger att de lyssnar in eleverna och tar med deras åsikter i sina diskussioner. Rektorn uttalar dock att denna process skulle kunna bli mer tydlig i kvalitetsdokumentet. Vidare berättar rektorn att lärarna lämnar in material till kvalitetsrapporten, exempelvis rapporterar de in underlag avseende undervisningen via skolans elektroniska system. Han och lärarna har utvecklat ett system för det systematiska kvalitetsarbetet under året och han uppger att lärarna arbetar efter den cykeln. De ska fortsätta att använda BRUK inom flera arbetsområden, till exempel när det gäller bedömning på skolan och de ska ha en dag för att introducera detta för lärarna framöver. Avseende skolans resultat ansvarar rektorn för att sammanställa dessa efter att lärarna rapporterat in resultaten i skolans elektroniska system. Även resultaten från skolans trivselenkäter är viktiga underlag och ingår i kvalitetsredovisningen som huvudmannen erhåller. Detta återkopplas även till personalen.

Vid intervju med lärarna framkommer att de arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet när de har studiedagar under ledning av rektor. Vidare framhåller lärarna att de diskuterar resultat, arbetssätt och att de identifierat skrivandet som ett utvecklingsområde för eleverna på skolan. För att kartlägga hur eleverna upplever arbetet på skolan delar de ut enkäter som sammanställs inför utvecklingssamtalen.

Skolinspektionen har tagit del av Edenskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2012/2013 som bland annat innehåller sammanställningar av måluppfyllelse för årskurs 3, 6 och 9. Edenskolan har använt BRUK som redskap för självskattning när det gäller skolans arbete med demokrati och mänskliga rättigheter, vilket inkluderar en utvärdering av detta arbete. Kvalitetsredovisningen innehåller dock en mycket begränsad analys av verksamheten i övrigt. Av redovisningen framgår främst vilka åtgärder som planeras att vidtas på skolan och hur rektorn har för avsikt att bedriva det systematiska kvalitetsarbetet framöver utan att utvärdera vilka insatser som fungerat samt vilka åtgärder som bör sättas in för att utveckla skolans fortsatta arbete.

Tillsynen visar att det finns brister gällande dokumentationen av skolans systematiska kvalitetsarbete. Med anledning av att skolans arbete med det systematiska kvalitetsarbetet i övrigt fungerar väl bedöms bristen som mindre allvarlig och Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter tilldelas en anmärkning.

Författning

4 kap. 6 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Beslutsfattare

Johanna Kahn
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.